

Piecu novadu vēstule Valsts prezidentam par administratīvi teritoriālo reformu

Date : 22/05/2020

2020. gada 20. maijā piecu novadu – Aknīstes, Jēkabpils, Krustpils, Salas un Viesītes novada – vadītāji nosūtījuši atklātu vēstuli Valsts prezidentam Egilam Levitam.

Atklātā vēstule “Par administratīvi teritoriālo reformu”

Stājoties amatā, Jūs vēlējāties kļūt par visas tautas prezidentu. Tas ir ļoti grūti sasniedzams mērķis, bet nav neiespējams.

Joprojām uzskatām, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija konsultācijas par administratīvi teritoriālo reformu ar pašvaldībām veica formāli un nespēja atbildēt uz būtiskiem jautājumiem. Nepieņemami, ka valstī faktiski nedarbojas demokrātijas pamatprincipi, jo vietējo pašvaldību un iedzīvotāju viedokļi netiek ņemti vērā.

Jūs publiski esat paudis viedokli, ka atbalstāt likumprojekta “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” izskatīšanu Saeimā ārkārtējās situācijas apstākļos, kā arī piekrītat lielu pašvaldību veidošanai, jo tas esot iedzīvotāju interesēs. Administratīvi teritoriālās reformas komisijas balsojumi ir pretrunā ar labas pārvaldības principiem, un gadījumos ar vienādiem argumentiem lēmumi tiek pieņemti dažādi, kā piemēram, attiecībā uz Aknīstes, Jēkabpils, Krustpils, Salas, Viesītes novadiem un Jēkabpils pilsētu.

Ņemot vērā minēto, lūdzam Jūs atbildēt uz šādiem jautājumiem:

1. A.K. Kariņa valdības deklarācijas 226.punktā teikts, ka valdība apņemas īstenot vietējo pašvaldību pārvaldes reformu, stimulējot tālāku demokratizāciju, nodalot lēmējvaru no izpildvaras, samazinot varas koncentrāciju un vairojot vietējās

sabiedrības regulāru līdzdalību. Arī Jūsu iesniegtais priekšlikums Saeimas ATR komisijā bija par vēlēšanu apvienību piedalīšanos pašvaldību vēlēšanās, kuru šī komisija noraidīja. Kā būs iespējams vairo vietējās sabiedrības dalību pārvaldes procesos pēc administratīvi teritoriālās reformas, ja ir paredzēts gandrīz uz pusi samazināt deputātu skaitu pašvaldībās un vēlēšanās nebūs iespēja piedalīties vēlēšanu apvienībām, bet partijām cilvēki neuzticas?

2. VARAM apkopotie pašvaldību teritoriju attīstības indeksi liecina, ka pašvaldību attīstība ir atkarīga no atrašanās vietas, bet ne no lieluma.

Piemēram, Pierīgas Sējas novada attīstības indekss ar 2185 iedzīvotājiem ir +0,677, bet Daugavpils novadam ar 21301 iedzīvotāju tas ir -1,100. Administratīvi teritoriālās reformas mērķis ir sekmēt valsts attīstību un celt iedzīvotāju labklājību. Kā šis mērķis tiks sasniegts, veicot tikai vienu aktivitāti un izveidojot lielas pašvaldības, ja līdz šim Latvijā pašvaldību lielums negarantēja tās attīstību?

3. Valstī 90 % pašvaldību, starp kurām ir visas topošā Jēkabpils novada 6 pašvaldības, saņem finansējumu no finanšu izlīdzināšanas fonda. Reformas rezultātā ir paredzēts, ka lielās pašvaldības kļūs pašpietiekamas, lai finansiāli nodrošinātu visu funkciju veikšanu. Kā, veicot tikai pašvaldību robežu maiņu, tās kļūs finansiāli pašpietiekamas?

4. Reformas virzītāji apgalvo, ka, koncentrējot pašvaldību deleģēto pakalpojumu sniegšanu lielākos novados, potenciālais pašvaldību budžeta līdzekļu ietaupījums izglītības, sociālās aizsardzības un vispārējo vadības dienestu uzturēšanas jomā var būt no 17 miljoniem eiro līdz par 130 miljoniem eiro gadā. Cik ticami ir šādi aprēķini, kur minimālais ietaupījums no maksimālā ietaupījuma atšķiras 7,6 reizes?

Ceram no Jums saņemt konkrētas atbildes uz vēstulē uzdotajiem jautājumiem, jo mūs nav pārliecinājušas reformas virzītāju vispārējās frāzes par jaudīgām un finansiāli pašpietiekamām pašvaldībām, pakalpojumiem salīdzināmā kvalitātē, kā arī administratīvi teritoriālās reformas brīnumainajām iespējām sakārtot veselības un izglītības sistēmas. Tikai konkrētie paveiktie darbi, attieksme pret notiekošo Latvijā un cilvēkiem tuvinās Jūs mērķim kļūt par visas tautas Valsts Prezidentu.

Aknīstes novada domes priekšsēdētāja Vija Dzene

Jēkabpils novada domes priekšsēdētājs Aivars Vanags

Krustpils novada domes priekšsēdētājs Kārlis Pabērzs

Salas novada domes priekšsēdētāja Irēna Sproģe

Viesītes novada domes priekšsēdētājs Alfons Žuks

Atklātā vēstule “Par administratīvi teritoriālo reformu” skatāma arī [šeit](#).

Vēstules audioieraksts pieejams [šeit](#).